नेपाल सरकार

वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको सूचना

एल.पि.ग्याँसको रातो र नीलो रङको सिलिण्डरको प्रयोग र वितरण सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) आदेश, २०७१

एल.पि.ग्याँसको रातो र नीलो रङको सिलिण्डरको प्रयोग र वितरण सम्बन्धी आदेश, २०६९ लाई संशोधन गर्न बान्छनीय भएकोले,

आवश्यक पदार्थ नियन्त्रण (अधिकार) ऐन, २०१७ को दफा ३ र ८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले यो आदेश जारी जारी गरेकोछ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस आदेशको नाम "एल.पि.ग्याँसको रातो र नीलो रङको सिलिण्डरको प्रयोग र वितरण सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) आदेश, २०७१" रहेकोछ ।

(२) यो आदेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **एल.पि.ग्याँसको रातो र नीलो रङको सिलिण्डरको प्रयोग र वितरण सम्बन्धी आदेश, २०६९ मा संशोधन** : एल.पि.ग्याँसको रातो र नीलो रङको सिलिण्डरको प्रयोग र वितरण सम्बन्धी आदेश, २०६९ (यसपछि "मूल आदेश" भनिएको) को दफा २ को,–

(१) खण्ड (ढ) को सट्टा देहायको खण्ड (ढ) राखिएको छ :–

"(ढ) "अनुदान" भन्नाले घरायसी प्रयोजनको लागि रातो रङको सिलिण्डरमा एल.पि. ग्याँस प्रयोग गर्ने परिवारलाई प्रत्येक महिना एउटा सिलिण्डरमा नबड्ने गरी निगम मार्फत नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने सुविधा सम्झनु पर्छ ।"

(२) खण्ड (ण) झिकिएको छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) खण्ड (थ) पछि देहायको खण्ड (द) थपिएको छ :–

"(द)"मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकार, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।"

३. **मूल आदेशको दफा ३ मा सशोधन** : मूल आदेशको दफा ३ को सट्टा देहायको दफा ३ राखिएको छ :–

"३. **उपभोक्ता कार्डको व्यवस्था** : (१) उपभोक्ताले एल.पि.ग्याँस उपभोक्ता कार्ड बनाउन तोकिएको ढाँचा अनुसारको विवरण सहित आवेदन फारम भरेर आफूलाई पायक पर्ने एल. पि. ग्याँस बिक्रेता समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ। यसरी आवेदन दिने आवदेकले आफू सो क्षेत्रमा वसोवास गर्दै आएको स्पष्ट व्यहोरा खुल्ने कागजात स्थानिय वडा कार्यालयबाट सिफारिस समेत गराई आवेदन फारमसँगै पेश गर्नु पर्नेछ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि वडा कार्यालयले आवेदकलाई सिफारिस गर्नु पूर्व वडाको सर्वदलीय सयन्त्र र सम्बन्धित वडा स्थित प्रहरी कार्यालयको पनि राय लिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त हुन आएको त्यस्तो उपभोक्ता कार्डलाई ग्याँस बिक्रेताले आवश्यक कारवाहीको लागि निगममा पठाउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम बिक्रेता मार्फत निगममा प्राप्त हुन आएको उपभोक्ता कार्डलाई निगमले आवश्यक जाँचबुझ गरी व्यहोरा ठीक लागेमा बढीमा सात दिनभित्र पुनः सम्बन्धित बिक्रेतालाई फिर्ता दिनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम निगमबाट प्राप्त हुन आएको उपभोक्ता कार्डलाई भरपाई गराई बिक्रेताले सम्बन्धित आवेदकलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र सोको विवरण स्पष्ट खुल्ने गरी अभिलेख समेत राख्नु पर्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) खण्ड (थ) पछि देहायको खण्ड (द) थपिएको छ :–

"(द)"मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकार, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।"

३. **मूल आदेशको दफा ३ मा सशोधन** : मूल आदेशको दफा ३ को सट्टा देहायको दफा ३ राखिएको छ :–

"३. **उपभोक्ता कार्डको व्यवस्था** : (१) उपभोक्ताले एल.पि.ग्याँस उपभोक्ता कार्ड बनाउन तोकिएको ढाँचा अनुसारको विवरण सहित आवेदन फारम भरेर आफूलाई पायक पर्ने एल. पि. ग्याँस बिक्रेता समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ। यसरी आवेदन दिने आवदेकले आफू सो क्षेत्रमा वसोवास गर्दै आएको स्पष्ट व्यहोरा खुल्ने कागजात स्थानिय वडा कार्यालयबाट सिफारिस समेत गराई आवेदन फारमसँगै पेश गर्नु पर्नेछ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि वडा कार्यालयले आवेदकलाई सिफारिस गर्नु पूर्व वडाको सर्वदलीय सयन्त्र र सम्बन्धित वडा स्थित प्रहरी कार्यालयको पनि राय लिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त हुन आएको त्यस्तो उपभोक्ता कार्डलाई ग्याँस बिक्रेताले आवश्यक कारवाहीको लागि निगममा पठाउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम बिक्रेता मार्फत निगममा प्राप्त हुन आएको उपभोक्ता कार्डलाई निगमले आवश्यक जाँचबुझ गरी व्यहोरा ठीक लागेमा बढीमा सात दिनभित्र पुनः सम्बन्धित बिक्रेतालाई फिर्ता दिनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम निगमबाट प्राप्त हुन आएको उपभोक्ता कार्डलाई भरपाई गराई बिक्रेताले सम्बन्धित आवेदकलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र सोको विवरण स्पष्ट खुल्ने गरी अभिलेख समेत राख्नु पर्नेछ।

१०१ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(५) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो दफा प्रारम्भ हुदाँका बखत निगमद्धारा तयार पारेका उपभोक्ता कार्डलाई यसै दफा बमोजिम तयार भएको मानिनेछ ।"

४. **मूल आदेशको दफा ९ मा सशोधन** : मूल आदेशको दफा ९ को सट्टा देहायको दफा ९ राखिएको छ :–

"९. **मूल्य निर्धारण** : (१) निगमले रातो र नीलो रङको ग्याँस सिलिण्डरको बिक्री मूल्य एकल वा फरक–फरक हुने गरी निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निगमले मूल्य निर्धारण गर्दा प्रडक्ट डेलिभरी अडर (पि.डि.ओ.) जारी गर्दाको अवस्थामा नै त्यस्तो मूल्य निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम रातो र नीलो रङको ग्याँस सिलिण्डरको बिक्री मूल्य फरक निर्धारण भएमा नेपाल सरकारले मासिक रुपमा एक परिवारलाई घरायसी प्रयोजनको लागि रातो रङको १४.२ के.जी. को एक सिलिण्डरमा तोकिएको रकम अनुदान दिनेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम रातो र नीलो रङको ग्याँस सिलिण्डरको बिक्री मूल्य फरक–फरक निर्धारण भएमा सो सम्बन्धी व्यवस्था तत्कालै लागू हुनेछ ।

तर रातो रङको ग्याँस सिलिण्डर उपभोक्ता कार्ड मार्फत उपभोक्तालाई बिक्री गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था आवश्यकता अनुसार निगमले लागू गर्नेछ ।"

५. **मूल आदेशको दफा १२ मा सशोधन** : मूल आदेशको दफा १२ को,–

(१) खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छ :–

"(क)आफ्नो परिवार संख्या र उपभोग हुने ग्याँसको विवरण भरी आबेदन फारमका साथ नागरिकताको प्रमाण पत्र र पासपोर्ट साईजको दुई थान फोटो

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

संलग्न गरी आफू नजिकको ग्याँस बिक्रेता वा ग्याँस व्यवसायीलाई पेश गर्नु पर्ने । यसरी आवेदन दिने आवदेकले आफू सो क्षेत्रमा वसोवास गर्दै आएको स्पष्ट व्यहोरा खुल्ने कागजात स्थानिय वडा कार्यालयबाट सिफारिस समेत गराई आवेदन फारमसँगै पेश गर्नु पर्ने ।"

(२) खण्ड (च) र (छ) झिकिएका छन् ।

६. **मूल आदेशको दफा १३ मा सशोधन** : मूल आदेशको दफा १३ को खण्ड (ढ) पछि देहायको खण्ड (ण) र (त) थपिएका छन :–

"(ण) बिक्रेताले व्यावसायिक प्रयोजनको लागि नीलो रङको ग्याँस सिलिण्डर मात्र बिक्री बितरण गर्नु पर्ने,

(त) बिक्रेताले घरायसी प्रयोजनको लागि रातो रङ र व्यावसायिक प्रयोजनको लागि नीलो रङको सिलिण्डर बिक्री गरेको अभिलेख स्पष्ट रुपमा छुट्टा–छुट्टै राखी मासिक रुपमा सम्बन्धित ग्याँस उद्योगमा पठाई निगममा समेत जानकारी दिनु पर्ने ।"

७. **मूल आदेशको दफा १४ मा सशोधन** : मूल आदेशको दफा १४ को,–

(१) खण्ड (ग) को सट्टा देहायको खण्ड (ग) राखिएको छ :–

"(ग) घरायसी वा व्यावसायिक प्रयोजनको लागि बिक्री बितरण भएको ग्याँस सिलिण्डरको विवरण बिक्रेताबाट प्राप्त गरी सोको अभिलेख अद्यावधिक राखी मासिक रुपमा उक्त ग्याँस बिक्री बितरणको विवरण निगममा पठाउनु पर्ने ।

४०५

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) खण्ड (ड) पछि देहायको खण्ड (ढ), (ण) र (त) थपिएका छन् :–

"(ढ) निगमबाट उपलब्ध हुने ग्याँसको प्रतिशत वा औषतको सिमाभित्र रही घरायसी तथा व्यावसायिक प्रयोजनको लागि उद्योगले ग्याँस खरिद गर्नु पर्ने र निगमद्वारा निर्धारण भएको मूल्यमा ग्याँसको बिक्री बितरण गर्नु पर्ने,

(ण) घरायसी प्रयोजनको लागि खरिद गरेको ग्याँसको पि.डि.ओ. नीलो रङको सिलिण्डरमा भरी बिक्री बितरण गर्न पाइने छैन । त्यस्तो बिक्री बितरण गरेको पाइएमा निगमले सम्बन्धित उद्योगले प्राप्त गर्ने पि.डि.ओ रोक्का राखी आवश्यक कारवाही गर्न सक्ने,

(त) खण्ड (ण) बमोजिम कारवाही गर्दा निगमले प्रचलित कानून बमोजिम आफै कारवाही गर्न वा कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउन सक्ने ।

८. **मूल आदेशमा दफा १४क. र १४ख. थप** : मूल आदेशको दफा १४ पछि देहायको दफा १४क. र १४ख. थपिएका छन् :–

"**१४क. ग्याँस बिक्री सम्बन्धमा विशेष व्यवस्था गर्न सक्ने** : (१) विद्यार्थी, मजदूर, असहाय, जेष्ठ नागरिक, भिन्ना क्षमता भएका व्यक्ति लगायत अन्य वर्गहरुको लागि मन्त्रालयले ग्याँस बिक्री सम्बन्धमा तोके बमोजिम विशेष व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम त्यस्तो विशेष व्यवस्था गर्दा मन्त्रालयले सम्बन्धित निकाय वा संस्थाको राय सुझाव समेत लिन सक्नेछ ।

४०६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।